

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาแกว้าง
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลนากว้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรบริหารส่วนตำบลนากว้างในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย (๑) การอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลนากว้างจะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้านความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

องค์กรบริหารส่วนตำบลนากว้าง

สารบัญ

	หน้า
๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒.๑ เกณฑ์การวัดโอกาสเกิด (Likelihood)	๑
๒.๒ เกณฑ์การวัดผลกระทบ (Impact)	๒
๒.๓ ตารางแสดงระดับความเสี่ยง	๓
๒. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๔

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแกว้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแกว้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ข้อ O๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ กำหนดให้แสดงข้อมูล ดังนี้

๑. ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อย่างน้อย ๑ ด้านจาก ๓ ด้าน ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแกว้าง ประกอบด้วย

- (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
- (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๒. ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยประกอบด้วย

- (๑) การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต อย่างน้อย ๑ กระบวนการหรือโครงการ
- (๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- (๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- (๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- (๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น รายละเอียดประกอบด้วย

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยง
๒. ระดับของความเสี่ยง
๓. วิธีการ/มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)
การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดแบบเชิงปริมาณ (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
๔	สูง	๑ - ๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง
๒	ต่ำ	๒ - ๓ ปีต่อครั้ง
๑	ต่ำมาก	๕ ปีต่อครั้ง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดสูงมาก
๔	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นในบางครั้งในระดับปานกลาง
๒	ต่ำ	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	ต่ำมาก	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยมาก

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	มากกว่า ๒.๕ แสนบาท - ๑๐ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ - ๒.๕ แสนบาท
๒	ต่ำ	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ต่ำมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการดำเนินงาน (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก เกินกว่า ๑ วัน
๔	สูง	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก มากกว่า ๖ ชั่วโมง แต่ไม่เกิน ๑ วัน
๓	ปานกลาง	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก มากกว่า ๓ ชั่วโมง แต่ไม่เกิน ๖ ชั่วโมง
๒	ต่ำ	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ๑ - ๓ ชั่วโมง
๑	ต่ำมาก	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านบุคลากร (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีบาดเจ็บถึงชีวิต/สูญเสียอวัยวะสำคัญ/ทุพพลภาพ
๔	สูง	มีบาดเจ็บสาหัส / สูญเสียอวัยวะถึงหยุดงานมากกว่า ๒๐ วัน
๓	ปานกลาง	บาดเจ็บ ถึงหยุดงาน มากกว่า ๗ วัน แต่ไม่เกิน ๒๐ วัน
๒	ต่ำ	มีบาดเจ็บ หยุดงานไม่เกิน ๗ วัน
๑	ต่ำมาก	มีบาดเจ็บเล็กน้อย ไม่หยุดงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ (ตัวอย่างการเปรียบเทียบ)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และระบบออนไลน์
๔	สูง	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุ และหนังสือพิมพ์
๓	ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
๒	ต่ำ	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด
๑	ต่ำมาก	ไม่มีกายเผยแพร่ข่าว

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๕ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ระดับผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง				
๕ = สูงมาก	๑ x ๕ = ๕	๒ x ๕ = ๑๐	๓ x ๕ = ๑๕	๔ x ๕ = ๒๐	๕ x ๕ = ๒๕
๔ = สูง	๑ x ๔ = ๔	๒ x ๔ = ๘	๓ x ๔ = ๑๒	๔ x ๔ = ๑๖	๕ x ๔ = ๒๐
๓ = ปานกลาง	๑ x ๓ = ๓	๒ x ๓ = ๖	๓ x ๓ = ๙	๔ x ๓ = ๑๒	๕ x ๓ = ๑๕
๒ = ต่ำ	๑ x ๒ = ๒	๒ x ๒ = ๔	๓ x ๒ = ๖	๔ x ๒ = ๘	๕ x ๒ = ๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑ x ๑ = ๑	๒ x ๑ = ๒	๓ x ๑ = ๓	๔ x ๑ = ๔	๕ x ๑ = ๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำมาก สีฟ้า	๒ = ต่ำ สีเขียว	๓ = ปานกลาง สีเหลือง	๔ = สูง สีส้ม	๕ = สูงมาก สีแดง

๕	สูงมาก
๔	สูง
๓	ปานกลาง
๒	ต่ำ
๑	ต่ำมาก

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาแกว้าง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต		มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง		
๑) การพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ	๑. ความเสี่ยง การอนุมัติเกิดจากดุลพินิจโดยมิชอบหรือขัดต่อระเบียบ เช่น การเอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้างในโครงการจัดซื้อจัดจ้างผ่านการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะที่ล่อลวงไปไว้ล่วงหน้า ๒. ความเสี่ยงในการอนุญาตใช้พื้นที่เพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น การขอใช้ และการให้บริการ โดยใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มพวกพ้อง หรือไม่เป็นไปตามอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนด	๒	๓	๑. ใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการให้บริการ ๒. ในการอนุมัติ อนุญาต ต้องมีการสอบทานเอกสาร หลักฐานจากผู้บังคับบัญชาทุกครั้งเพื่อลดความเสี่ยงของการคั่นเคຍกันของเจ้าหน้าที่ ๓. มีการสุ่มตรวจจากหน่วยตรวจสอบภายในเป็นประจำเพื่อเป็นระบบการควบคุมภายใน	๑. สำนักปลัด ๒. กองคลัง ๓. กองช่าง
๒) การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	๑. การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการบริการที่รวดเร็วและลดขั้นตอน เช่น การขอใช้บริการ เป็นต้น ๒. การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการหลีกเลี่ยงในการเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่หน่วยงานจัดเก็บ เช่น ภาษีและค่าธรรมเนียมฯ ๓. การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการบริการ	๒	๕	ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินการดังนี้ ๑. อบรมเจ้าหน้าที่เรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติงานและประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. มีช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ๓. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับโดยเคร่งครัดโดยไม่เลือกปฏิบัติ	ทุกส่วนราชการ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต		มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยที่รับผิดชอบ
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง		
๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	๑. การกำหนดความคุ้มค่าแบบเกินจริง <u>กิจกรรมความเสี่ยง</u> : การตั้งงบประมาณสูงเกินความจำเป็นโดยไม่มีกรอบในการตั้งงบประมาณ	๑	๓	๑. มีการประชุมซักซ้อม ๒. มีการตรวจสอบภายในเพื่อติดตามเป็นระยะ ๓. มีช่องทางร้องเรียนการทุจริต ๔. การเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ของโครงการลักษณะเดียวกันกับ อปท. ช่างเคียง ในเรื่องของราคา คุณภาพ ความคุ้มค่า มาตรฐาน และราคากลาง เป็นต้น ๕. การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการทำประชาคมแสดงความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน ๖. มีการติดตามวัดผลหลังการดำเนินงานว่าประชาชนได้ประโยชน์โดยตรง และเกิดความคุ้มค่าของโครงการ	ทุกส่วนราชการ
	๒. การกำหนดโครงการที่ไม่ตอบโจทย์ <u>กิจกรรมความเสี่ยง</u> : โครงการดูเหมือนคุ้มค่าในเชิงปริมาณ (เช่น การติดตั้งเครื่องออกกำลังกายกลางแจ้ง งานสร้างสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่) แต่ไม่มีการใช้งานจริง หรือไม่ตรวจสอบความต้องการของประชาชน	๑	๓		
	๓. การแบ่งซอยโครงการเพื่อเลี่ยงการตรวจสอบ <u>กิจกรรมความเสี่ยง</u> : การขอยงบประมาณเป็นโครงการย่อยๆ เพื่อให้วงเงินต่ำกว่าเกณฑ์ที่จะต้องประมูลแบบเปิดเผย เพื่อเลือกผู้รับจ้างเฉพาะเจาะจง	๒	๓		
	๔. ไม่จัดซื้อจัดจ้างตามกระบวนการที่กฎหมายกำหนด	๑	๕		
	๕. คณะกรรมการตรวจรับงานมีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้งโดยไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม หรือเพื่อถ่วงเวลาในการเรียกเก็บผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	๒	๕		